

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“Североизточно държавно предприятие” ДП – Шумен

ТП - ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО гр. Варна

Варна, ул. “Р. Димитриев” № 10, п. Код 9000, тел. 052 600 013, dgs.varna@dpshumen.bg

ДОКЛАД

ЗА

ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП ДГС ВАРНА

ПРЕЗ 2024 година

Увод

Тази обяснителна записка е съставена за инвентаризираните за периода януари - декември на 2024 година горски територии в обхвата на дейност на Териториално Поделение Държавно горско стопанство „Варна” - гр. Варна – Област Варна. Тя обхваща горските територии държавна собственост – 24632 ха, горските територии общинска собственост – 6058 ха, горските територии на частни физически лица – 2473 ха, частни юридически лица – 326 ха, и гори на религиозни организации – 11 ха. На североизток, стопанството граничи с Държавно ловно стопанство „Балчик”, на север- с Държавно горско стопанство „Добрич”, на запад- с Държавно горско стопанство „Суворово” и Държавно горско стопанство „Провадия”, на юг- с Държавно ловно стопанство „Шерба” и на изток - с акваторията на Черно Море.

Инвентаризираният обект заема централната и източна част на Варненска област и обхваща територията на част от *Община Аврен*, част от *Община Аксаково*, *Община Варна*, *Община Белослав* и част от *Община Долни чифлик*, с общо 51 землища.

ТП Държавно горско стопанство “Варна” се намира в най- източната част на Северна България. Горските територии на инвентаризирания обект, обхващат Момино плато, Франгенското плато и югоизточните части на Добруджанското плато. Площта на стопанството се формира от отделни, териториално откъснати един от друг големи и средноголеми горски масиви, разположени между земеделски земи. Формата на обекта наподобява правоъгълник, с дължина от север на юг около 55 км. И ширина от запад на изток 35 км. Разположено е между 27⁰33’ и 280⁰4’ източна дължина и 430⁰1’ и 43⁰28’ северна ширина.

Част I - Отчет за Горското стопанство

Форма I. Залесяване :

- Отглеждане на култури – извършени са 514 дка на стойност 45 507,00 лв., със средства от фонд „ИГ”.
- Почвоподготовка за залесяване – 111 дка на стойност 34 059,00 лв., които са със средства от фонд „ИГ” и със средства по европейски проект - „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“ от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.”.
- Залесяване - 111 дка на стойност 37 413,00 лв., със средства от фонд „ИГ” и доброволен труд

Форма II. Стопанисване – през 2024 година са отчетени следните дейности:

- Подпомагане на естественото възобновяване – 780 дка на стойност 42 924,00 лв., със средства от фонд „ИГ”;
- Отгледни сечи без материален добив – с обща площ 366 дка на стойност 31 490,00 лв.;
- Маркиран лесосечен фонд – 32 980 м³ стояща маса, на стойност 3 742,00 лв.

Форма III. Защита на горските територии – през 2024 година са отчетени следните дейности

- ✓ поддържане на минерализовани ивици – 25 000 лм.
- ✓ 106,00 лв. – разходи за предпазни средства и защитни облекла;
- ✓ 3 028 лв. разходи за материали и гориво при опазване на горите и борба с пожарите.

Форма IV. Защитени територии – няма отчет през 2024 година

Форма VII. Опазване на горските територии: отчетени за разходи на стойност 3 697,00 лв. използвани за транспорт на конфискувани вещи и материали.

През изминалата година всички извършени разходи са изплатени в срок.

Част II - Отчет за Ловното и рибното стопанство

Форма II. Убит дивеч и улов на риба – дива свиня – 118 бр., яребици – 189 бр., пъдпъдък – 3557 бр., фазани – 102 бр., гълъби и гургулици – 682 бр., диви патици – 543 бр., бекас/бекасини – 540 бр., и други диви птици – 2273 бр., лисици - 80 бр., чакал – 626 бр. и други хищници – 0 бр.

Форма III. Домашни животни, унищожени от хищници – няма отчетени.

Форма IV. Странични ползвания:

добив на дървесни материали (вършина, отпад и др.) – 14 куб.м³ на стойност 1040,00 лв.

Форма V. Ловно и рибностопански мероприятия – отчетени са приходи на стойност 42395,00 лв. от такси за ловни билети, стопанисване на дивеча и др., преведени на ИАГ.

II - Отчет 1 - 7 ГФ.

Отчетни формуляри **1ГФ** и **5ГФ** се изготвят ежегодно, съответно за настъпилите промени на общата горска площ по вид на горите и вид на земите, и за добитата дървесина по вид на сеч – възобновителни, отгледни с и без материален добив. Всички отчетни формуляри **от 1ГФ до 7ГФ** се изготвят през 5 години.

През изминалата година са изготвени отчетни формуляри **1ГФ** и **5ГФ** към 31.12.2024 година, като за база се използват данните от 2023 г.

2. Социално-икономически аспекти - разходи по управлението на горите, добиви от всички продукти, както и промени в отношенията или условията между общността и работниците, брой произшествия

През 2024 година ползването на дървесина е намаляло значително. Това се дължи на недостиг на пазари за пласмент на едра, средна и дребна строителна дървесина (технологична) и цялостната криза на горския пазар.

Данните за разходите за стопанисване на горите, приходите от добив от всички продукти, продуктивност и производителност и т.н., се изготвят и съхраняват в счетоводството на стопанството и могат да бъдат основа за бъдещи анализи.

Социалното и икономическо благополучие на служителите се поддържа около средното ниво за района. Участието на задочните студенти в учебният процес на съответното учебно заведение не се възпрепятства от страна на стопанството.

През годината няма настъпили произшествия и инциденти.

3. Среци с представители на местните общности

Текущо през годината се извършват работни срещи с представители на местните институции и общности - МВР, РСПБЗН, Областна администрация, Общинска администрация, Областна дирекция и Общинска служба „Земеделие“, Служба по геодезия картография и кадастър, РИОСВ, Сдружение на ловците и риболовците и др.

4. Определените гори с висока консервационна стойност

Горите с висока консервационна стойност са определени в „Доклада за ГВКС на ТП ДГС „Варна“. Мониторингът се извърши от теренните служители при ежедневната им работа, съгласно изискванията на “Системата за провеждане на мониторинг” и на изискванията в Доклада за ГВКС на стопанството /критерий 8.1. и 8.2/.

При документирание на мониторинга и попълване на стандартните формуляри за мониторинг (ВКС 1.2 – растения, ВКС 1.2 и 1.3 – животни и ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми) се ползват и данни от протоколи, паметни записки и доклади от лесовъдския персонал на стопанството /критерий 8.1. и 8.2/.

През периода са извършени наблюдения на следните застрашени, изчезващи и ендемични растителни и животински видове и екосистеми: Попълнени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие на ВКС 1.2 – растения и 1.3 – животни.

- 1.Черноморска ведрица (Понтийска ведрица) (*Fritillaria pontica* Wahl.)
- 2.Снежно кокиче (*Galanthus nivalis* L.)
- 3.Лудо биле (*Atropa bella-donna* L.)
- 4.Горска съсънка (*Anemone sylvestris* L.)
- 5.Червен (красив) божур (*Paeonia peregrina* Mill.)
- 6.Многоцветна момкова сълза (*Polygonatum multiflorum* (L.) All.)
- 7.Бодлив залист (*Ruscus aculeatus* L.)
- 8.Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)
- 9.Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.)
- 10.Гълъб хралупар (*Columba oenas* L.)
- 11.Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*)
- 12.Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
- 13.Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
- 14.Смок мишкап (*Elaphe longissima longissima* Laurenti)
- 15.Сив кълвач (*Picus canus*)
- 16.Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)
- 17.Черен кълвач (*Dryocopus martius*)
- 18.Осояд (*Pernis apivorus*)
- 19.Бухал (*Bubo bubo* L.)
- 20.Горска улулица (*Strix aluco*)
- 21.Горска ушата сова (*Asio otus*)
- 22.Козодой (*Caprimulgus europaeus*)
- 23.Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)
- 24.Благороден елен (*Cervus elaphus*)
- 25.Дива свиня (*Sus scrofa*)
- 26.Сърна (*Capreolus capreolus*)

При изпълнение на горскостопанските мероприятия в ТП ДГС Варна може да посочим следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.

- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГП на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища, премахване на опасни дървета.
- Почистване на държавни горски територии от нерегламентирани замърсявания с различен по вид отпадъци (строителни, битови и др.).

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че горите на територията на ТП ДГС Варна са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия.

В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина. Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Мониторингът обхваща и естественото възобновяване на горите на територията на ТП ДГС Варна. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага по висока продуктивност на гората.

Изготвил: /по чл. 59 от ЗЗЛД

инж. Станимир Джамбазов

Зам. директор при ТП ДГС Варна